

Оскар Вайльд. “Портрет Доріана Грея”

Оскар Вайльд народився в Дубліні у 1854 році у заможній родині. Юнак отримав чудову освіту і вже під час навчання заявив про себе як амбітний письменник. Питання, що його турбувало, – сенс мистецтва. Позиції Вайльда близькі до ідей представників “чистого мистецтва” (Ф. Тютчев, А. Фет).

У есе “Занепад брехні” (1889–1891) він висуває такі положення:

- “Якщо перечитування книжки не дарує насолоди, то й читати її немає сенсу”;
- “Життя імітує Мистецтво значно більше, ніж Мистецтво – Життя”;
- “Будь-що починає існувати тоді й тільки тоді, коли ми починаємо бачити його красу”;
- “Справжні люди – це лише ті, кого ніколи не було, і якщо письменник опускається до того, щоб запозичувати персонажів із життя, варто хоча б удати, що вони вигадані, а не хизуватися тим, що вони списані”;
- “Досконалість мистецтва закладено в ньому самому, а не зовні”;
- “Великий художник ніколи не бачить речі такими, якими вони є насправді. А якби побачив, перестав би бути художником”;
- “Мистецтво настільки не є витвором своєї епохи, що зазвичай розвивається в напрямку протилежному, і єдина історія, яку воно нам доносить, – історія його розвитку”;
- “Реалізм як метод зазнає поразки, і кожен художник має уникати двох речей: сучасності форми й сучасності теми”.

Усі ці твердження є підтримкою принципів естетизму.

Естетика — це наука про прекрасне, художнє освоєння дійсності, загальні закони краси й художньої творчості.

Естетизм — це збірна назва мистецьких течій, які висувають на перше місце естетичні програми й естетичні особливості мистецтва. Естетизм обстоює незалежність літератури від позамистецьких сфер.

“Портрет Доріана Грея” (“The Picture of Dorian Gray”)

Автор: Оскар Вайльд.

Рік: 1891.

Рід: епос.

Жанр: інтелектуальний роман.

Літературний напрям: ранній модернізм із елементами романтизму.

Течія: естетизм.

Тема: життя й трансформація Доріана Грея у спробі зберегти молодість і красу.

Ідея: роль мистецтва в житті людини.

Конфлікт: краса й мораль, насолода й мораль, роль краси та мистецтва в житті.

Проблематика твору: співвідношення краси й моралі, внутрішній вибір людини.

Композиція: передмова до роману (25 афоризмів про мистецтво) і 20 глав.

Образи-персонажі: Доріан Грей, Безіл Голуорд, Лорд Генрі Уоттон, Сібіл Вейн, Джеймс Вейн, Алан Чембелл, Гетті Мертон.

Символіка образів: портрет — символ мистецтва, що є носієм істини та завжди перемагає зло.

Завдання для допитливих:

1. Відшукайте у творі алюзії на Біблію.
2. Знайдіть у творі паралелі з легендою про Фауста та Мефістофеля. Хто виступає у творі Фаустом, а хто — Мефістофелем?

Використані джерела:

- 1.Зарубіжна література (рівень стандарту): підруч. для 10 кл. закл. загальн. серед. освіти / О. М. Ніколенко, О. В. Орлова, Л. Л. Ковальова. – Київ: Грамота, 2018. – 206 с.
- 2.Зарубіжна література. Рівень стандарту: підруч. для 10 кл. закл. загальн. серед. освіти. – Тернопіль: Астон, 2018. – 256 с.
- 3.Зарубіжна література. 10 клас: хрестоматія (рівень стандарту) / упоряд. Ю. І. Ковбасенко. – Київ: Літера ЛТД, 2018. – 384 с. – (Серія “Вершини далекі і близькі”).
- 4.Зарубіжна література. 10 клас. Рівень стандарту і академічний рівень / М. В. Коновалова, О. Г. Куцінко, В. В. Паращич. – Харків: Вид. група “Основа”, 2017. – 176 с.: схеми, табл. – (Серія “Мій конспект”).
- 5.Літературознавчий словник-довідник / За ред. Р. Т. Гром’яка, Ю. І. Коваліва, В. І. Теремка. – К.: ВЦ “Академія”, 2007. – 752 с.
- 6.Вайльд О. Портрет Доріана Грея: Роман: Для ст. шк. віку / Пер. з англ. та прим. Р. Доценка; – К.: Школа, 2003.